

Κοινή έκθεση του Eurojust και του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου σχετικά με την έκδοση πολιτών της ΕΕ σε τρίτες χώρες

Ημερομηνία
:

25 Νοεμβρίου 2020

URL:

<https://europa.eu/!Mq86rd>

Στην απόφασή του στην υπόθεση *Petruhhin* το 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) εισήγαγε συγκεκριμένες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη που δεν εκδίδουν υπηκόους τους και λαμβάνουν αίτηση έκδοσης για τη δίωξη πολίτη της ΕΕ που είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους και άσκησε το δικαίωμά του στην ελεύθερη κυκλοφορία.

Στις 4 Ιουνίου 2020, το Συμβούλιο ζήτησε από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust) και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΔΔ) να αναλύσουν τον χειρισμό στην πράξη των περιπτώσεων αιτήσεων έκδοσης πολιτών της ΕΕ από τρίτες χώρες και να υποβάλουν έκθεση στο Συμβούλιο έως την 1η Δεκεμβρίου 2020.

Στόχος της κοινής αυτής έκθεσης των Eurojust και ΕΔΔ είναι να ενημερωθεί το Συμβούλιο για τις κύριες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στον τομέα αυτόν. Βασίζεται σε ανάλυση των υποθέσεων του Eurojust που κατεγράφησαν μετά την έκδοση της απόφασης στην υπόθεση *Petruhhin* τον Σεπτέμβριο του 2016 και στην εμπειρία του ΕΔΔ. Επομένως, η έκθεση δεν αποσκοπεί στην παροχή διεξοδικής επισκόπησης όλων των πιθανών ζητημάτων που θίγονται από την προαναφερθείσα νομολογία σε ολόκληρη την ΕΕ, αλλά επικεντρώνεται μόνο σε ζητήματα που εντοπίζουν ο Eurojust και το ΕΔΔ στις αντίστοιχες υποθέσεις τους.

Η έκθεση επιβεβαιώνει ότι η εφαρμογή της νομολογίας του ΔΕΕ σχετικά με την έκδοση πολιτών της ΕΕ εγείρει αρκετά πρακτικά και νομικά ζητήματα και ότι ο Eurojust και το ΕΔΔ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών μελών, αλλά ορισμένες φορές και με τρίτες χώρες.

Τα σημαντικότερα ζητήματα που εντοπίστηκαν, με τη συνοδεία, όπου είναι δυνατόν, συστάσεων των Eurojust/ΕΔΔ, είναι τα εξής:

- Αβεβαιότητες ως προς το πεδίο εφαρμογής της νομολογίας του ΔΕΕ.
 - Έλλειψη σαφήνειας ως προς την έκταση των υποχρεώσεων του κράτους μέλους σε περίπτωση που λαμβάνει αίτηση έκδοσης για την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής.
 - Πιθανή εφαρμογή του μηχανισμού διαβούλευσης σε υποθέσεις που δεν πληρούν όλες τις προϋποθέσεις της νομολογίας του ΔΕΕ.

Συνιστάται περαιτέρω αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής της νομολογίας του ΔΕΕ.

- Πρακτικά και νομικά ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης.
 - Δυσκολίες προσδιορισμού των αρμόδιων αρχών στο κράτος μέλος ιθαγένειας.
 - Διαφορετικές πρακτικές σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο κράτος μέλος ιθαγένειας σχετικά με την αίτηση έκδοσης.

- Αβεβαιότητες ως προς το ποιο κράτος μέλος θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη μετάφραση των πληροφοριών που παρέχονται στο κράτος μέλος ιθαγένειας και να επιβαρύνεται με τα έξοδά της.
 - Διαφορετικές πρακτικές σχετικά με τις προθεσμίες που δίδονται για την απόφαση από το κράτος μέλος ιθαγένειας σχετικά με το εάν θα διωχθεί το καταζητούμενο πρόσωπο ή όχι.
 - Διαφορετικές πρακτικές σχετικά με το είδος αξιολόγησης που διενεργείται από το κράτος μέλος ιθαγένειας όταν αποφασίζει εάν θα διωχθεί το καταζητούμενο πρόσωπο ή όχι.
 - Αβεβαιότητες ως προς το μέσο δικαστικής συνεργασίας που θα χρησιμοποιηθεί για τη διασφάλιση της δίωξης στο κράτος μέλος ιθαγένειας, ιδίως εάν δεν πληρούνται τα κατώτατα όρια για την έκδοση εθνικού εντάλματος σύλληψης και/ή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.
 - Σημασία του να αντιμετωπιστεί όχι μόνο το ζήτημα της δικαιοδοσίας, αλλά και το ζήτημα της χώρας που βρίσκεται στην καλύτερη θέση να ασκήσει δίωξη και, κατά συνέπεια, να αποτρέψει την ατιμωρησία.
 - Αποκλίσεις μεταξύ υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία της ΕΕ, αφενός, και υποχρεώσεων που απορρέουν από διμερείς και πολυμερείς συνθήκες έκδοσης, αφετέρου.
- Συνιστάται περαιτέρω διευκρίνιση για τα προαναφερθέντα ζητήματα.
- Τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης.
 - Στη συντριπτική πλειονότητα των υποθέσεων που αναλύθηκαν, η διαδικασία διαβούλευσης που ενεργοποίησε το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν οδήγησε στη δίωξη του πολίτη της ΕΕ στο κράτος μέλος ιθαγένειάς του. Ένας τέτοιος μηχανισμός φαίνεται να είναι επωφελής μόνον όταν διεξάγονται ήδη παράλληλες διαδικασίες κατά του καταζητούμενου προσώπου στο κράτος μέλος ιθαγένειας.
 - Ο ρόλος των Eurojust και ΕΔΔ.
 - Τόσο ο Eurojust όσο και το ΕΔΔ διαδραματίζουν και θα συνεχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συνδρομή και υποστήριξη των εθνικών αρχών σε πρακτικά και νομικά ζητήματα.

Στην παρούσα έκθεση παρέχεται λεπτομερής εξήγηση των πρακτικών και νομικών ζητημάτων/συστάσεων που αναφέρονται παραπάνω, όπως και πολλών άλλων εν εξελίξει θεμάτων. Επιπλέον, παρέχονται (ανώνυμα) παραδείγματα υποθέσεων που υποβλήθηκαν από τον Eurojust και το ΕΔΔ με στόχο να συμβάλλουν στην επεξήγηση των επίμαχων ζητημάτων.